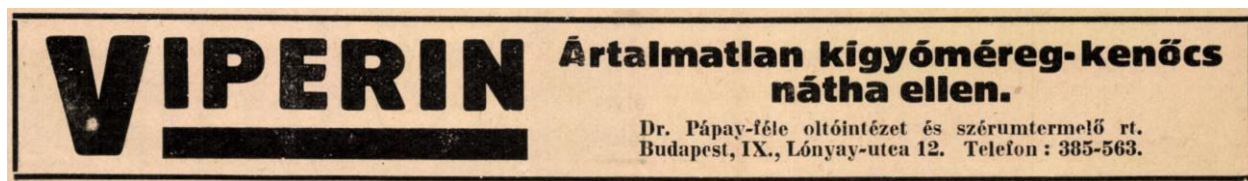

**A Viperin kenőcs – a nátha XX. századi kezelésének
talán legbizarrabb gyógyszere**

Dobson Szabolcs

Az Orvosi Hetilapban és más szaklapokban 1938-1941 között számos alkalommal reklámozták a Viperin kígyóméreg kenőcsöt.

Például itt egy hirdetés az **Orvosi Hetilapból** (*Orvosi Hetilap* (85) 21, 291 (1941))

VIPERIN Ártalmatlan kígyóméreg-kenőcs
nátha ellen.
Dr. Pápay-féle oltóintézet és szérumtermelő rt.
Budapest, IX., Lónyay-utca 12. Telefon : 385-563.

A **Gyógyszerési Közlönyből** (*Gyógyszerési Közlöny* (LIV) 51, 817 (1938)):

VIPERIN a nátha legújabb gyógyszere.
Az ártalmatlan kígyóméreg kenőcs a kar
bőrébe dörzsölve gyorsan szünteti a náthát.
Kézi eladásban szolgálható ki!
ELŐÁLLITJA: **Dr. PÁPAY-FÉLE OLTÓINTÉZET ÉS SZÉRUMTERMELŐ R.-T.**
Budapest, IX., Lónyai-utca 12.

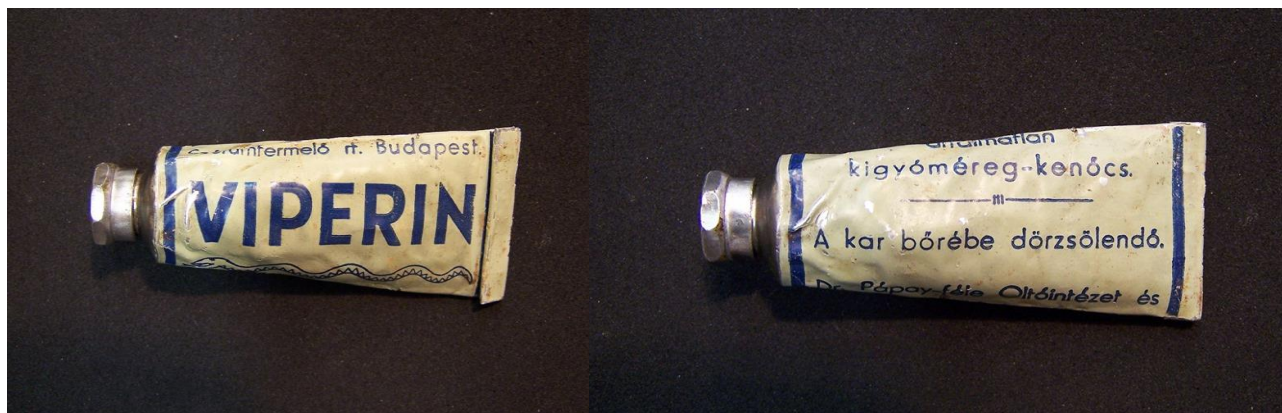
A **Budapesti Orvosi Újságból** (Budapesti Orvosi Újság 41, 845 (1939)):

**Dr. PÁPAY-féle OLTÓINTÉZET
ÉS SZÉRUMTERMELŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 12**

VIPERIN
ártalmatlan kígyóméreg kenőcs
nátha ellen
a kar bőrébe dörzsölve használendő

A termék fényképe is rendelkezésünkre áll Révész Miklós gyűjteményéből, amiért ezúton is hálás köszönetet mondok.

Amint látható, a Viperin kenőcsöt Magyarországon a Pápay-féle Oltóanyagintézet és Szerumtermelő Részvénytársaság gyártotta és kézieladásban, azaz vény nélkül lehetett kiszolgálni.

Túl a meghökkentő alkalmazáson, azaz, hogy egy kar bőrébe dörzsölt kenőcs a hirdetések szerint gyorsan megszünteti a náthát, két feltűnő dolog figyelhető meg:

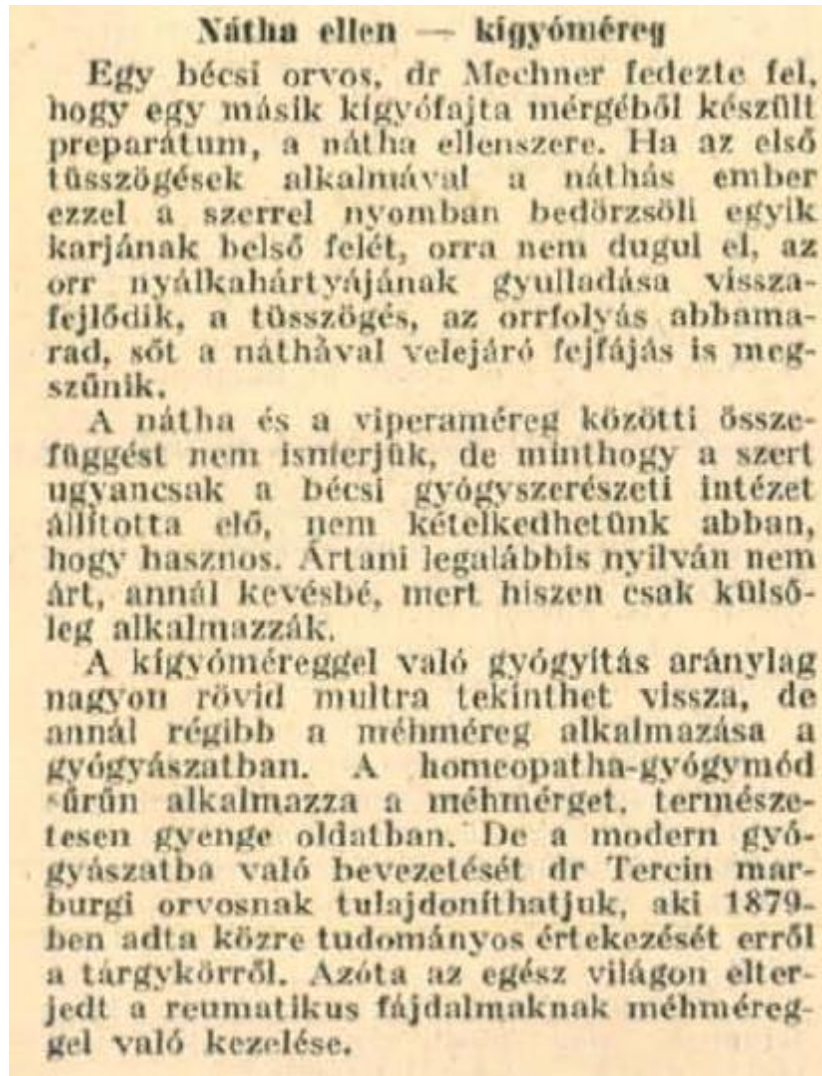
- a hazai szaklapokban nem jelent meg tudományos ismertetés a készítményről, csak hirdetések
- a készítmény nem szerepel az *“A Magyarországon forgalomba hozható, törzskönyvezett gyógyszerkészítmények hivatalos jegyzéke (M. Kir. Állami Nyomda, Budapest, 1937)”*, sem pedig a *“Gyógyszerkészítmények III. hivatalos jegyzéke – (M.Királyi Orsz. Közegészségügyi Intézet, 1943)”* kötetben. Törzskönyvi engedélyéről nincs adat.

Bármiféle részlet csak a laikus sajtóban jelent meg:

Esti Kurír (1936 (X) 10, 6. oldal):

A mai náthaveszélyes időben fokozott érdeklődésre tarthat számot az a bécsi hír, amely szerint *Mechner* Adolf dr. az orvosegyesületben bejelentette, hogy *megtalálta a nátha, szénaláz és krónikus tüsszentés orvosságát*. A bécsi orvos már jóideje kezel reumás betegeket méhméreggel s eközben azt a megfigyelést tette, hogy így kezelt betegek, akiknek erős nátha kellemetlenkedett, hirtelen megszabadultak ettől a bajuktól. Még csak fokozódott a preparátum hatása, amikor méhméreg helyett egy dél-amerikai viperafajta mérget alkalmazta. Az orvosság neve *viperin*, kenőcsalakban rendelik s napjában kétszer-háromszor kell vele az alsó-kart bedörzsölni. A betegek azt állítják, hogy utána néhány perccel, sőt másodperccel eldugult orrlyukaikon ismét könnyen lélegzenek. Kitünő eredményeket értek el szénalázmegbetegedéseknél is. Nagyon kellemetlen betegség a tüsszentés is, amikor negyvenszer-ötvenszer tüsszent a beteg egyfolytában; ezen is segített a *viperin*. *Mechner* dr. egy év alatt többszáz beteget kezel ezzel a kenőccsel és az esetek tulnyomó többségében teljes sikert ért el.

Öt évvel később a **Tolnai Világlapja** (1941 (13) március 26, 15. oldal):

Hát akkor nyomozzunk....

A szálak tehát Ausztriába vezetnek egy Adolf Mechner nevű orvoshoz. Ki volt Ő?

Unokája, Jordan Meichner 2015-ben tette közzé nagyapja életrajzát és fényképét ([https://jmechner.tumblr.com/post/127180614721/my-grandfather-dr-adolph-mechner-1897-1988#_="](https://jmechner.tumblr.com/post/127180614721/my-grandfather-dr-adolph-mechner-1897-1988#_=)).

Az életrajzot Francis Meichner, Jordan édesapja, Adolf gyermeke írta egy kötet részeként az Ausztria Németországhoz csatolása (1938) idején ott élt orvosokról, akik közé apja, Adolf Mechner is tartozott.

Adolf Mechner Czernowitz-ban, Bukovinában született 1897-ben, az Osztrák-Magyar Monarchiában, zsidó családban. Az I. Világháborúban katonaként szolgált 1915-1918 között, majd Bécsbe ment, ahol orvosi diplomát szerzett. Bécsben megnősült, két gyermeke (Francis (1931) és Johanna (1936)) született.

Népszerű orvosi praxisa volt a Taborgasse 64. szám alatt, ahol lakott is. Dolgozott a betegbiztosítónak (Krankenkasse), valamint jelentős bevételei voltak az általa feltalált Viperin kenőcsből.

Adolf Mechner (1897-1988)

1938-ban a nácik megvonták működési engedélyét és elbocsátották a betegbiztosítótól. Ekkoriban történt, hogy felesége (Hedy Ziegler) nagybátyja, az ügyvéd dr. Josef Feingold, felfedezett magánál két festményt, amelyet szegény kliense adott neki korábban fizetségként, és amelyeken Adolf Hitler kézjegye szerepelt. Ezeket valahogy felhasználta arra, hogy két vízumot szerezzen, amellyel Josef Mechner és a fia, Francis Párizsba tudott utazni 1938 októberében, néhány nappal azelőtt, hogy a német Sturmabteilung (SA, rohamosztag) már másodszor próbálta volna elhurcolni. Adolf innen egyedül utazott tovább Havannába, ahonnan az USA-ba akart továbbmenni, de az ottani amerikai konzul azt mondta neki, hogy öt évig kell várnia a beutazóvízumra, mert Czernowitz, a szülővárosa időközben Romániához tartozott és a román bevándorlási kvóta nagyon alacsony volt.

Így öt éven át Havannában élt egyedül és az ottani zsidó menekültek között dolgozott orvosként. Így tartotta el magát, miközben fia, Francis a nagynénjével Franciaországban élt. Miután meggyógyított egy magasrangú kubai hivatalnokot is, segítséget kapott ahhoz, hogy fia és a nagynénje Havannába utazhasson Franciaországból, amely időközben szintén veszélyes hellyé vált. Felesége és lánya 1939 decemberében Rotterdamon át az USA-ba tudtak menekülni.

Végül, 1944 januárjában megkapta az amerikai bevándoróvízumot, a család egyesült és New Yorkban telepedett le. Mechner 1944 decemberében megszerezte az amerikai orvosi működési engedélyt és nyugdíjbavonulásáig Brooklyn-ban praktizált magánorvosként.

Nyolc éven át, 80 és 86 éves kora között összeállított egy 1200 oldalas családi életrajzi művet és fotógyűjteményt. Számos családtagja odaveszett a Holocaust-ban.

1988-ban halt meg, 91 éves korában. Felesége, Hedy 1992-ben hunyt el.

A Viperin kenőcsről Mechner írt egy cikket 1936-ban a **Wiener Medizinische Wochenschrift**-ben (1936 III). Ezen felül az **Archiv für Ohren-, Nasen- und Kehlkopfheilkunde** című szaklapban - lásd lent (Archiv für *Ohren-, Nasen- und Kehlkopfheilkunde* 144 (1-2), 163-167 (1938) - jelent meg Jozef Jeschek osztrák orvos beszámolója a Viperin kenőccsel végzett klinikai kísérletekről, amelyeket a bécsi Egyetemi Fül-Orr-Gége klinikán végeztek. Ezek rhinitis vasomotorica (10 beteg), coryza (10 beteg), rhinitis chronica (8 beteg) esetén kedvező eredménnyel zárultak.

(Aus der Universitäts-Hals-Nasen-Ohrenklinik Graz
[Vorstand: Prof. Dr. *Gustav Hofer*].)

Die Behandlung der Rhinitis mit Viperin.

Von
Dr. Josef Jeschek.

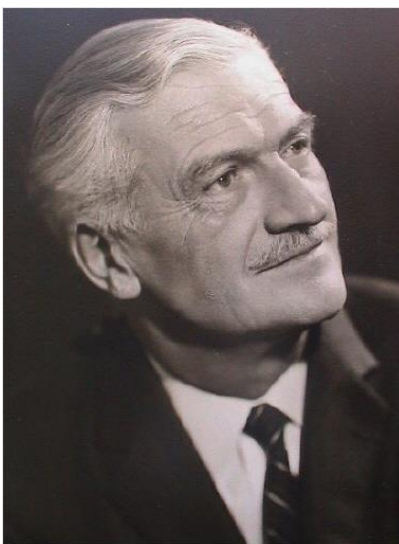
(*Eingegangen am 23. November 1937.*)

Sem Mechner, sem Jeschek nem tudott experimentális bizonyítékokat szolgáltatni a vélt hatás vélt mechanizmusáról. Mechner szerint érosszehúzó távolhatás alakul ki az orr nyálkahártyájában, míg Jeschek egy orrnyálkahártyára kifejtett távolhatás mellett egy ezt tartóssá tévő központi idegrendszeri hatást is feltételezett.

Jeschek cikke abban az évben, 1938-ban jelent meg, amikor Mechner elmenekült Ausztriából.

Jeschek később dolgozott Loeben-ben, majd Grazban lett professzor az ottani Fül-Orr-Gége Klinikán.

Alábbi fényképe ekkortájt készült.

Prof. Dr. Josef Jeschek

A Viperin kenőcs 1941 után folytatás nélkül eltűnt.